

SVĚT BIOTECHNOLOGIÍ

Úvod

Biotechnologie – může zlepšit kvalitu života. Tomu podle nejnovějšího průzkumu Eurobarometr věří každý druhý Evropan.

Internetový bulletin SVĚT BIOTECHNOLOGIÍ si klade za cíl přinášet aktuální významné informace z oblasti biotechnologií. Bude vydáván měsíčně a distribuován zájemcům o tuto problematiku z řad odborníků i laiků.

V tomto vydání jsme pro vás vybrali z tuzemských a zahraničních zdrojů:

BIOTECHNOLOGIE 21. století

Jeden ze dvou Evropanů věří, že biotechnologie budou zlepšovat kvalitu života

Zdroj: wardSourceID:NT0000424E, Brussels, 19 June 2006-06-28

Průzkum veřejného mínění Eurobarometr „Evropané a biotechnologie v roce 2005“ je postaven na vzorku 25 000 respondentů, přibližně 1000 z každé členské země. Ze závěrů vyplývá, že **52% dotázaných Evropanů vyjádřilo svoji důvěru** v to, že **biotechnologie** jsou přínosem pro zlepšování kvality života. Je to významný vzestup důvěry oproti průzkumům z roku 1999. Zcela zřetelná je podpora tzv. červeným biotechnologiím, t.j. aplikacím v medicíně a průmyslovým aplikacím (bílé biotechnologie). Rozvoj nanotechnologií, farmakogenetiky a genové terapie je považován za užitečný a akceptovatelný i po stránce etické. Je to dáno viditelným profitem pro diagnostiku, léčbu a další aplikace ve prospěch zdraví člověka. Na druhé straně k využití biotechnologií v zemědělství (zelené biotechnologie) jsou skeptičtí. Tato situace zřejmě potrvá, dokud spotřebitelé nepocítí konkrétní přínos nových geneticky modifikovaných plodin přímo pro vlastní konzumaci. Výzkum kmenových buněk má významnou podporu za podmínek přísné regulace. Využití osobních genetických dat pro výzkumné účely má souhlas 58 % dotázaných, i když vytváření genových bank má různou podporu v různých zemích EU. Průzkum důvěry občanů EU v instituce ukázal růst důvěry ve vědecké instituce i výzkumníky v průmyslu. Institucím EU, které regulují využití biotechnologií, lidé věří více než národním.

Ve srovnání s USA a Kanadou jsou Evropané biotechnologiím méně nakloněni.

Vnímání rizika: Zpráva z průzkumu Eurobarometer

Zdroj: Zpráva Evropského úřadu pro bezpečnost potravin (EFSA ze dne 7.2.2006)

Průzkum Eurobarometer zaměřený na vnímání rizika byl zadán společně EFSA a Generálním direktorátem Evropské komise pro zdraví a ochranu spotřebitelů (European Commission Health and Consumer Protection Directorate General DG-SANCO).

Hlavní body závěrů průzkumu uvádějí:

- Nejvýznamnější potravinové krize v minulosti (např. BSE, dioxiny..) nejsou dnes spotřebiteli zmiňovány jako jejich hlavní obavy;
- Existuje vysoké povědomí o EU opatřeních v potravinové bezpečnosti (>60%);
- Téměř 6 osob z 10 souhlasí s tím, aby byla rozhodnutí státních úřadů o potravinových rizicích založena na vědeckých poznatcích;
- 1 ze 2 si myslí, že státní úřady dobře informují obyvatele o rizicích z potravin.

Další informace o průzkumech Eurobarometer na stránce:

http://europa.eu.int/comm/public_opinion/index_en.htm

GENETICKY MODIFIKOVANÉ ORGANIZMY A POTRAVINY

Ekologické zemědělství a biopotraviny

Podstatou ekologického (organického) zemědělství jsou postupy, které tradičně používali zemědělci před nástupem velké mechanizace a chemizace do pěstování rostlin a chovu hospodářských zvířat. Osevní postupy využívají střídání různých kulturních plodin, přírodních hnojiv a cílený je výběr odolných odrůd. Chov hospodářských zvířat se uskutečňuje v přírodních podmínkách, pastva a dostatečný výběh mají zajistit zdraví zvířat a tím i kvalitu masa a mléka. Striktně jsou zakázány chemické postřiky, hnojení chemikáliemi, stimulanty růstu, antibiotika a hormony. Není dovoleno osévat ani krmit geneticky modifikovanými plodinami.

Ekologičtí zemědělci produkují tzv. BIOPOTRAVINY. Cena těchto bioproduktů je však vyšší než běžných, tzv. konvenčních potravin vyráběných „intenzivními“ technologickými.

Český spotřebitel si zatím nezvykl na biopotraviny na trhu. Cenový rozdíl se pohybuje mezi 10 – 70% (např. namátkou: 0,5 kg ovesné vločky standart –7,90 Kč, naproti tomu 0,5 kg BIO ovesné vločky– 17 až 22 Kč.

V západoevropských zemích zájem o biopotraviny stále vzrůstá. Nabízejí se proto úvahy, zda mají občané EU ve vyspělejších zemích větší zájem o své zdraví než Češi? Mají více informací o kvalitě potravin? Dávají-li spotřebitelé přednost ekologickému zemědělství je to jejich větší snahou o šetrnější zacházení s přírodou? Nebo je to hlavně tím, že ve srovnání s Čechy mají lepší finanční podmínky pro nákup dražšího zboží?

Faktem zůstává, že na trhu EU dosahuje podíl biopotravin cca 2,5%. Největšími konzumenty biopotravin a zastánci ekologického zemědělství jsou typicky „zeleně“ reagující země jako je Lichtenštejnsko, Rakousko a Švýcarsko. Jejich občané mají silně vyvinuté cítění pro ochranu přírody a péči o zdraví a je to i významně propagováno.

České názvosloví : Ekologické zemědělství versus Organické zemědělství

Ing. Helena Štěpánková, tajemnice, Sdružení Biotrin

Anglické „Organic farming“ je často překládáno a používáno jako **„Organické zemědělství“**.

Jako kdysi vystudovanému chemikovi se mi tento termín hrubě nelíbí. Domnívám se, že původně měl tento termín odlišit používání umělých anorganických hnojiv od hnojiv přírodních, **ústrojných**. České vnímání slova „organický“ je více ve smyslu organické chemie. Pokud se však zamyslíme nad tím, kolik existuje chemických prostředků anorganických a organických v zemědělské praxi, zjistíme, že většina těch zakázaných v tzv. organickém zemědělství jsou právě produkty organické chemie. Nepovažuji proto překlad „Organické zemědělství“ za šťastný a přikláním se k používání slova Ekologické zemědělství, i když má rovněž svá pro a proti.

Značení potravin v USA - Rizika z potravinových přísad

Zdroj: USA Today - 01/02/2006 - Elizabeth Weise

Nová federální pravidla pro balené potraviny slibují otevřít oči spotřebitelům v souvislosti s přísadami, které mohou vyvolat závažné alergie nebo přispět ke vzniku srdečních onemocnění.

Značení, které je od 1.1. 2006 povinné, již přinutilo výrobce potravin, aby snížili množství některých z těchto potenciálně nebezpečných přísad ze strachu, že se spotřebitelé zaleknou nových informací. Tak je tomu podle obhájců práv spotřebitelů a specialistů na výživu, kteří se o změnu zasazovali.

Štítky budou uvádět množství pro srdce nezdravých tuků a přítomnost osmi hlavních potenciálních alergenů. Značení GMO není v USA vyžadováno, protože GMO nejsou považovány za zdraví nebezpečné.

KONFERENCE, KONGRESY

Na přehlídce biotechnologií v Chicagu byli i Češi

Zdroj: Martin Bouška, Potravinářský zpravodaj 5/2006

V Chicagu se druhý dubnový týden konalo dosud největší světové shromáždění odborníků a firem zabývajících se biotechnologiemi BIO 2006. Mezi 1600 zúčastněnými podniky, vědeckými institucemi a organizacemi a 18 000 manažery, vědci a politiky byli i představitelé deseti českých firem a výzkumných pracovišť.

Česká účast na rozvoji biotechnologií se představila i na semináři Biotechnologické myšlenky ze srdce Evropské unie. Seminář ukázal, že se Česká republika stala důležitým hráčem v biotechnologických oborech a představil nejnovější pokrok a výsledky v biotechnologickém a farmaceutickém průmyslu.

Výstava a konference FiCEE

Ve dnech 30. 5. – 1. 6. 2006 se uskutečnila výstava „Potravinářské ingredience“ FiCEE (Food Ingredients Central & Eastern Europe) spojená s dvoudenní konferencí. Účastníci se dozvěděli mimo jiné o přípravě nového zákona EU o aditivech do potravin (Food Additives), látkách přidávaných do potravin k zajištění technologických procesů. Nový návrh zákona má zjednodušit dosavadní legislativu, nastolit desetiletý program hodnocení bezpečnosti potravinářských ingrediencí, včetně postavení těch vyrobených z GMO.

Vnímání rizika: Zpráva z průzkumu Eurobarometer

Zdroj: Zpráva Evropského úřadu pro bezpečnost potravin (EFSA ze dne 7.2.2006)

Průzkum Eurobarometer zaměřený na vnímání rizika byl zadán společně EFSA a Generálním direktorátem Evropské komise pro zdraví a ochranu spotřebitelů (European Commission Health and Consumer Protection Directorate General DG-SANCO).

Hlavní body závěrů průzkumu uvádějí:

- Nejvýznamnější potravinové krize v minulosti (např. BSE, dioxiny..) nejsou dnes spotřebiteli zmiňovány jako jejich hlavní obavy;
- Existuje vysoké povědomí o EU opatřeních v potravinové bezpečnosti (>60%);
- Téměř 6 osob z 10 souhlasí s tím, aby byla rozhodnutí státních úřadů o potravinových rizicích založena na vědeckých poznatcích;

- 1 ze 2 si myslí, že státní úřady dobře informují obyvatele o rizicích z potravin.

Další informace o průzkumech Eurobarometer na stránce:

http://europa.eu.int/comm/public_opinion/index_en.htm

Upozorňujeme příjemce internetového bulletinu, že uvítáme, pokud doporučí naše noviny i jiným zájemcům o biotechnologie. Také nám, prosíme, oznamte, pokud budete chtít být vyřazeni z našeho adresáře, aby Vás nevyžádaná pošta neobtěžovala.

*Všechny své připomínky a dotazy adresujte na **Sdružení Biotrin**, Viničná 5, 128 44 Praha 2.
Kontaktní osoba: Ing. Helena Štěpánková, e-mail: h.stepankova@volny.cz.*